

Σημεία απο οκτώ Επιστολές του Γέροντα Εφραίμ της Αριζόνας

/ [Επικαιρότητα](#)

Δε θα μπορούσε να περάσει απαρατήρητη, κατά την εβδομάδα που πέρασε, η δημοσίευση σημείων απο οκτώ (8) αδημοσίευτες επιστολές του μακαριστού Γέροντος Εφραίμ της Αριζόνας, εκ μέρους του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου κ. Ιεροθέου. Μία ευλογημένη γυναίκα, η οποία ζη στον κόσμο, εμπιστεύθηκε στον Σεβασμιώτατο τις επιστολές που της έστειλε ο μακαριστός Γέροντας Εφραίμ μεταξύ των ετών 2009-2013, όπου φαίνεται η πνευματική κληρονομιά που

παρέλαβε ο μακαριστός και την οποία διαφύλαξε και την εφήρμοσε μέχρι τέλους της ζωής του και την μετέδιδε στους άλλους.

ΑΚΟΛΟΥΘΕΙ ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ:

Όλοι όσοι έχουμε γνωρίσει τόν π. Έφραίμ τόν Άριζονίτη, τόν ύποτακτικό τοῦ ἁγίου Ἰωσήφ τοῦ Ἡσυχαστοῦ, τόν πρώην Ἡγούμενο τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Ὁσίου Φιλοθέου τοῦ Ἁγίου Ὁρους καί τόν κτήτορα πολλῶν Μονῶν στήν Ἀμερική, ἔχουμε ὠφεληθῇ ἀπό τόν λόγο του, τήν ἡσυχαστική του καρδιά, τήν σιωπή του καί πρό παντός τήν προ-σευχή του, ἡ ὁποία εἶχε μεγάλη δύναμη, ὅπως δείχνουν ὅλα τά ἔργα τῆς ζωῆς του καί ὅπως μαρτυροῦν ὅλα τά πνευματικά του παιδιά.

Τόν γνώρισα τήν δεκαετία τοῦ 1960 ὡς Γέροντα μιᾶς μικρῆς ἡσυχαστικῆς ἀδελφότητας στήν Νέα Σκήτη τοῦ Ἁγίου Ὁρους καί ἀργότερα ὡς Ἡγούμενο στήν

Ἱερά Μονή τοῦ Ὁσίου Φιλοθέου τοῦ Ἁγίου Ὁρους. Ἀλλά καί ὡς Μητροπολίτης μερικές φορές μίλησα στό τηλέφωνο μαζί του, ἀπό διάφορες ἀφορμές, καί εἶχαμε κάποια ἀλληλογραφία, πού μέ εὐχαρι-στοῦσε γιά τά βιβλία πού ἔγραψα. Μάλιστα, μοῦ ἔστειλε νά διαβάσω κάποιες ὁμιλίες του πρίν ἐκδοθοῦν γιά νά κάνω κάποιες τυχόν παρατηρήσεις καί μέ παρεκάλεσε νά τίς προλογίσω.

Ὁ Γέροντας Ἐφραίμ ὁ Ἀριζονίτης εἶχε πλούσια πνευματική πείρα, ἀπέκτησε γιά πολλά χρόνια μεγάλη πνευματική συγκομιδή καί οἱ πνευματικές ἀποθῆκες τῆς καρδιάς του ἦταν γεμάτες ἀπό εὐχυμους καρπούς, τούς ὁποίους μετέδιδε ἀπλόχερα στούς συνομιλητές του, καί κυρίως στά πνευματικά του παιδιά.

Ὁ Θεός τόν ἀξίωσε νά μαθητεύση στόν μεγάλο δάσκαλο τῆς ἡσυχαστικῆς καί νηπτικῆς ζωῆς, τόν ἅγιο Ἰωσήφ τόν Ἡσυχαστή, μέσα στό μεγάλο Πανεπιστήμιο τῆς ἐρήμου τοῦ Ἁγίου Ὁρους. Ἔτσι, «ἔμαθε» τήν πνευματική ζωή, ἀφοῦ πρῶτα «ἔπαθε» στόν ἀγώνα οἰκειώσεως τῶν μεγάλων αὐτῶν μαθημάτων στήν ζωή του καί στήν συνέχεια «δίδαξε» στούς ἀνθρώπους πού ζοῦσαν στήν ἄγωνα ἔρημο τοῦ κόσμου καί ἀναζητοῦσαν νά μάθουν γιά τήν σωτηρία τους.

Πολλοί ἔχουν νά διηγηθοῦν ἀπό ὅσα διδάχθηκαν ἀπό τόν σοφό «στά θεῖα» Γέροντα Ἐφραίμ τόν Ἀριζονίτη, καί διηγῆθηκαν κατὰ καιρούς διάφορα, ἀλλά ἰδιαίτερως ἔχουν πολλά νά ποῦν τά πνευματικά του παιδιά πού τόν ἀκολούθησαν στόν ἀγώνα του καί ὠφελήθηκαν ἀπό αὐτόν.

Ὅπως ὁ Γέροντας Ἐφραίμ ὁ Ἀριζονίτης παρέλαβε μιά εὐλογη-μένη πνευματική κληρονομιά ἀπό τόν ἅγιο Γέροντά του, τόν ἅγιο Ἰωσήφ τόν Ἡσυχαστή, τόν ἐμπειρικό θεολόγο καθηγητή τῆς ἐρήμου τοῦ Ἁγίου Ὁρους, ἔτσι καί ὅσοι ἀκολούθησαν θυσιαστικά τόν Γέροντα Ἐφραίμ παρέλαβαν ἀπό αὐτόν μιά μεγάλη πνευματική κληρονομιά. Ἄλλωστε, ἡ πνευματικὴ κληρονομιά πού εἶναι ἡ κατὰ Χριστόν ζωή μεταδίδεται ἀπό γενιά σέ γενιά ἀπό πνευματικούς πατέρες σέ πνευματικά παιδιά, ὅπως μετα-δίδεται καί ἡ βιολογική ζωή ἀπό τούς γονεῖς στά παιδιά.

Ἀφορμή γιά νά γράψω αὐτό τό κείμενο ἦταν ὅτι μιά εὐλογημένη γυναίκα, ἡ ὁποία ζῇ στόν κόσμο ὡς ἡσυχάστρια μοναχή, χωρίς νά ἔχη λάβη μοναχική κουρά, ἀλλά ἔχει λάβει ἐσωτερική μοναχική Χάρη, μοῦ ἐμπιστεύθηκε ὁκτώ (8) ἐπιστολές πού τῆς ἔστειλε ὁ Γέροντας Ἐφραίμ. Στίς ἐπιστολές αὐτές φαίνεται αὐτή ἡ πνευματική κληρονομιά πού παρέλαβε ὁ Γέροντας Ἐφραίμ, τήν ὁποία διαφύλαξε καί τήν ἐφήρμοσε μέχρι τέλους τῆς ζωῆς του καί τήν μετέδιδε στούς ἄλλους.

Θά ήθελα μερικά σημεία από τις έπιστολές αυτές νά κατα-γράψω στό κείμενο αυτό γιά εϋρύτερη πνευματική ωφέλεια, μέ σύμ-φω-νη γνώμη τής παραλήπτριας τών έπιστολών.

Νομίζω ότι είναι άπαραίτητη μιά τέτοια καθοδήγηση, διότι διαφορετικά ό νοϋς μας θά πλανᾶται μέ όλες τις σημασίες τής λέξεως. Μάλιστα, στό Άγιον Όρος οί διακριτικοί Πατέρες λένε ότι είναι εϋκολο νά πλανηθῇ ό άνθρωπος, όμως είναι δύσκολο νά ξεπλανηθῇ!!

1. Ἡ πνευματική πατρότητα

Ό Γέροντας Έφραίμ δείχνει ιδιαίτερο ενδιαφέρον γιά τά πνευματικά του παιδιά καί γιά εκείνους πού αλληλογραφοϋν μαζί του. Γράφει:

«Δέν σέ λησμονῶ, αλλά οί πολλές μέριμνες, ό πολύς κόσμος καί οί εϋθύνες μέ τά προσωπικά καθήκοντα, δέν μοϋ έπιτρέπουν νά ανταποκριθῶ στίς ανάγκες τών καλών μου παιδιών».

Οί εκφράσεις του είναι έκδηλες, πού δείχνουν τήν γεμάτη αγάπη καρδιά του, ή όποία έχει καθαρθῇ ύστερα από πολυχρόνιους άσκητι-κούς αγῶνες καί έλεύσεις σέ αϋτήν τής Χάριτος τοϋ Θεοϋ διά τής εϋ-χής. Τίς παραθέτω.

«Μέ πατρική αγάπη καί στοργή σέ χαιρετῶ ό έλάχιστος Γ. Έφραίμ»· «σοϋ στέλνω τίς ταπεινές μου εϋχοϋλες μέ πατρική στοργή καί τήν κατά Θεόν αγάπη. Έλάχιστος Γ. Έφραίμ»· «μέ ανύστακτες εϋχοϋλες καί αγάπη σέ χαιρετῶ ό έλάχιστος Γ. Έφραίμ»· «αϋτά γιά τώρα, ψυχούλα μου, ό άνάξιος Γ. Έφραίμ»· «ό πάμπτωχος ψυχικά πατέρας σου Γ. Έφραίμ»· «μέ άπέραντη πατρική αγάπη Γ. Έφραίμ»· «σέ άσπάζομαι στοργικά έν Κυρίω. Άμήν. Γ. Έφραίμ»· «μέ άπέραντη πατρική αγάπη Γ. Έφραίμ».

Έπίσης, οί εϋχές πού τής άπευθύνει είναι ξεχείλισμα αϋτῆς τής πατρι-κῆς αγάπης του.

«Σοϋ εϋχομαι νά πλεονάζη ή Χάρις τοϋ Αγίου Θεοϋ, μέσα στήν ταπεινή σου ψυχούλα»· «σοϋ στέλνω τίς ταπεινές μου εϋχοϋλες μέ πατρική στοργή καί τήν κατά Θεόν αγάπη»· «εϋχεσθε νά ιδωθοϋμε όποτε έπιτρέψη τό θεϊον θέλημα»· «σοϋ στέλνω τήν αγάπη μου καί τήν προσευχή μου. Ἡ Παναγιά μας νά σέ προστατεύη καί νά σέ αγαπᾶ»· «Εϋχομαι νά σέ σκεπάζη ή Χάρις τής ταπεινώσεως». «Χαίρο-μαι γιά τήν ωραία έπίσκεψη τοϋ Αγίου μου Γέροντα», έν-νοώντας τήν εμφάνιση στήν παραλήπτρια τής έπιστολῆς τοϋ αγίου Ἰωσήφ, καί συνεχίζει: «Εϋχομαι καί πάλι νά σέ έπισκεφθῇ καί νά γεμίση τήν ψυχούλα σου Οϋράνια Χάρι, ένισχύοντάς σε στόν

ἀγώνα τῆς σωτη-ρίας σου».

Ἀλλά καί οἱ προσφωνήσεις στά γράμματά του εἶναι ἐνδεικτικές, ἥτοι:

«Εὐλογημένη μου κόρη»· «εὐλογημένη μου κορούλα»· «εὐλογη-μέ--νη ψυχούλα τοῦ Θεοῦ»· «εὐλογη-μέ-νη κόρη τοῦ Θεοῦ»· «Παιδί μου».

Ὅλα αὐτά εἶναι πολύ τρυφερά, φαίνονται συναισθηματικά, ἀλλά εἶναι ἀπόρροια τῆς καρδιάς του, ἡ ὁποία ἔχει ἀλλοιωθῇ ἀπό τήν Χάρη τοῦ Θεοῦ. Μέ τήν αὐτομεμψία, τά δάκρυα, τήν νοερά προσευχή ζοῦσε μιά ἄλλη κατάσταση ἀπό αὐτήν πού ζοῦμε ἐμεῖς.

Πάντως, σέ γράμματα πού ἔστελνε σέ ἐμένα γράφει μέ ἄλλον τρόπο, ἀφοῦ σέβεται τήν Ἀρχιερατική Χάρη. Γιά παράδειγμα σέ ἓνα γράμμα του μοῦ γράφει:

«Μέ υἱικήν ἀγάπην καί πολύ σεβασμό, κατασπά-ζομαι ταπεινά τήν ἀγία Σας δεξιὰ ὁ πάντων εὐτελέστατος π. Ἐφραίμ».

2. Ἡ κατά Χριστόν σωτηρία

Ὁ Γέροντας Ἐφραίμ, ὡς ἐργάτης τῆς νοεράς καρδιακῆς προσευχῆς γνωρίζει τήν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ, ὅτι μέ τήν «εὐχή» πού γίνεται μέσα στήν ἀτμό-σφαιρα τῆς μυστηριακῆς καί ἀσκητικῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας πού εἶναι τό Σῶμα τοῦ Χριστοῦ, ὁ Χριστός, ὡς κεφαλή τῆς Ἐκκλησίας σώζει τόν ἄνθρωπο. Αὕτη εἶναι ἡ πνευματική υἡγεία. Γράφει: «Ὑγίαινε καί σώζου ἐν τῇ ἀγάπῃ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ μας, τοῦ Σταυρωθέντος διά τήν ἡμῶν σωτηρίαν». Καί ἄλλοῦ:

«Εὐχομαι ἡ θεία δροσιὰ τῆς Ἀγίας Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ μας, νά σέ κρατᾷ γενναία στή γενικῶς δύσκολη ζωή πού περνᾷ ὅλη ἡ ἀνθρωπότητα».

Ὅσοι ἀγαποῦν τόν Χριστό, ἀγαποῦν καί τήν Παναγία Μητέρα Του, γι' αὐτό γράφει:

«Προσεύχου ἐκτενῶς στήν γλυκειά μας Παναγιά μετά δακρύων καί πόνου ψυχῆς καί θά σέ βοηθήσῃ ἡ γλυκειά μας μαννούλα».

Ἡ σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου γίνεται μέ τήν πνευματική συνέργεια τοῦ Θεοῦ καί τοῦ ἀνθρώπου καί ἔτσι ὁ ἄνθρωπος εἰσέρχεται στόν Παράδεισο. Γράφει:

«Ἀγωνίζου τόν σωτήριον δρόμο πού ὁδηγεῖ τόν ἀγωνιζόμενον νά φθάσῃ στήν ἀφάνταστη ὁμορφιά τοῦ αἰωνίου Παρα-δείσου».

Ὁ ἀσκητής τοῦ Χριστοῦ γνωρίζει τήν προσωρινότητα αὐτῆς τῆς ζωῆς, νά ἀναζητᾷ

τό αἰώνιο, σύμφωνα μέ τόν λόγο τοῦ Ἀποστόλου Παύλου: «Οὐ γάρ ἔχομεν ὧδε μένουσαν πόλιν, ἀλλά τήν μέλλουσιν ἐπιζητοῦμεν» (Ἑβρ. ιγ', 14). Ἐπομένως, διακατέχεται ἔντονα ἀπό τήν μνήμη τοῦ θανάτου, πού εἶναι πολύ εὐεργετική, γιατί ἀνάβει τόν πόθο τῆς αἰωνίου ζωῆς καί μέσα σέ αὐτό τό πλαίσιο γίνεται ἡ καθαρά προσευχή. Γράφει:

«Μνημόνευε τόν θάνατον, τό δικαστήριον τοῦ Θεοῦ καί τήν Κόλαση τήν αἰώνιον, γιά νά καλλωπίσης τήν προσευχή σου μέ τήν ταπεινοφροσύνη».

3. Ἡ αὐτομεμψία

Ἡ βασική διδασκαλία τοῦ Γέροντος Ἐφραίμ στίς ἐπιστολές αὐτές ἀναφέρεται στήν προσευχή πού εἶναι ἕνα μυστήριον ἐνώσεως τοῦ ἀνθρώπου μέ τόν Θεό. Ἀλλά ἡ προσευχή πρέπει νά γίνεται στό εὐκρατο κλίμα τῆς ταπεινώσεως πού ἐκφράζεται μέ τήν αὐτομεμψία καί τά δάκρυα. Δέν εἶναι μιά τυπική ἐπανάληψη τοῦ ὀνόματος τοῦ Χριστοῦ, ἀλλά καρπός τῆς ταπεινώσεως.

Ὁ ἄνθρωπος πού αἰσθάνεται τήν ἐσωτερική του κατάσταση καί πονᾷ, αὐτός γνωρίζει τήν δύναμη τοῦ «μυστηρίου» καί τήν «ἱεουργία» καί «ἱεροτελεστία» (ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς) τῆς προσευχῆς. Γράφει ὁ Γέροντας:

«Νά εὐχῇσαι παιδί μου, νά σέ προστατεύῃ ὁ Κύριος μέ τήν αὐτομεμψία ἐν ταπεινώσει».

Ἄλλοῦ γράφει ἐκτενέστερα:

«Τήν αὐτομεμψία, ψυχούλα μου, νά τήν ὑπεραγαπήσουμε. Νά τήν ἔχουμε σάν καινούργιο γυαλιστερό μαχαίρι, καί τά μάτια μας τετρακόσια. Μόλις δοῦμε νά ἐμφανίζεται ἡ φωτιά τῆς κατάκρισης, ἀμέσως τό σπαθί (τήν αὐτομεμψία) νά χτυπήσουμε τόν διάβολο, πρίν μᾶς σπαθίσει αὐτός νά κατακρίνουμε.

Ἡ αὐτοκατηγορία εἶναι ὁ πρόδρομος τῆς χαριτωμένης καί πανέμορφης ταπείνωσης.

«Μάθετε ἀπό μένα νά εἴστε ταπεινοί καί πράοι καί τότε θά νοιώσετε τήν ὁμορφιά τῆς ἀγάπης μου» χωρίς ταπείνωση, σκέτο βρώμικο σῶμα, χωρίς ψυχή.

Ὅταν ὅμως μᾶς ἀγγίξει ἡ θεοχαρίτῳτα ταπείνωση τοῦ Ἰησοῦ, τότε ὅλα εὐωδιάζουν Οὐράνιο μύρον καί ὁσφραίνεται ἡ κουρασμένη ψυχούλα μας καί δέν ξέρει πῶς νά εὐχαριστήσῃ τόν θεῖον Δοτῆρα».

Ἡ αὐτομεμψία, ἡ καρδιακή ταπείνωση, μαλακώνει τήν καρδιά τῶν ἀσκητῶν καί

ἀπό ἐκεῖ ἐξέρχονται τὰ δάκρυα, πού εἶναι διαρκῆς τροφή τους. Γράφει:

«Εὐχομαι ἡ ταπεινοφροσύνη νά ἀνθίξῃ μέσ’ στήν καρδιά σου καί τὰ δάκρυα τῆς ταπεινώσεως νά μή σοῦ λείπουν ποτέ, ποτέ».

Ἐδῶ κάνει ἐντύπωση ὅτι ὄχι μόνον κάνει λόγο γιά ταπείνωση, ἀλλά γιά «δάκρυα ταπεινώσεως», καί μάλιστα αὐτά τὰ δάκρυα δέν πρέπει νά λείπουν «ποτέ, ποτέ».

4. Νήψη καί προσευχή

Ἐκτός ἀπό τήν ταπείνωση, τήν αὐτομεμψία καί τὰ δάκρυα τῆς ταπεινώσεως, ἀπαραίτητη προϋπόθεση γιά τήν προσευχή εἶναι ἡ νήψη. Ὁ ἴδιος ὁ Χριστός προέτρεψε τούς Μαθητές Του: «Γρηγορεῖτε καί προσεύχεσθε» (Ματθ. κστ΄, 41). Γι’ αὐτό γίνεται λόγος στά πατερικά κείμενα γιά τήν «νοερά προσευχή», ὅτι, δηλαδή, ὁ νοῦς νά ἀποφεύγῃ τόν μετεωρισμό του καί νά συνδέεται στενά μέ τήν προσευχή. Ὁ Γέροντας Ἐφραίμ γράφει γιά τόν μετεωρισμό:

«Βιάζε, παιδάκι μου, τόν ἑαυτό σου νά προσεύχεται. Προσπάθησε νά κρατᾷς τό νοῦ σου ἀπό τόν μετεωρισμό καί διασκορπισμό. Ὁ διασκορπισμός τοῦ νοῦ φέρνει ὅλη τήν σαβούρα τῆς κοσμικῆς βρωμιάς στήν ψυχή μας, μέ ἀποτέλεσμα νά λερώνεται ὅλος ὁ ψυχοσωματικός ἑαυτός μας καί ἔτσι, ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ, νά φεύγῃ ἀπό τήν ψυχή μας καί νά νιώθουμε ἔλεγχο τρανταχτερό στήν συνείδησι».

Ἡ νήψη συνδυασμένη μέ τήν αὐτομεμψία εἶναι ἓνα «πνευμα-τικό μαστίγιο», καί ἡ ψυχή πρέπει νά ἔχῃ «νηπτικό μηχανισμό» πού θά ἀντιδρᾷ σέ κάθε πειρασμό. Γράφει:

«Ἀγωνίζου νά διώχνεις τούς κακοῦς καί βρώμικους καί ὑπερήφανους λογισμούς τοῦ διαβόλου. Νά εἶσαι πανέτοιμη καί ρωμαλέα στόν ζῆλο (τόν κατά Θεόν) καί ἄκρως νηπτική ὥστε μόλις ἡ ψυχή ἀντιληφθεῖ πῶς ἔφτασαν οἱ κακές σκέψεις, αὐτομάτως νά δουλέψῃ ὁ νηπτικός μηχανισμός, δηλαδή ἡ ἐτοιμότητα καί ἡ μαχητικότητα τῆς ψυχῆς πρὸς ἀνατροπή τῆς ἐπιθέσεως μέ τήν εὐχή καί μέ τό πνευματικό μαστίγιο τῆς αὐτομεμψίας. Μιά τέτοια ἀντιμετώπισι, τό ἀποτέλεσμα θᾶναι θετικό καί σωτήριο».

Ὡς γνώστης αὐτῆς τῆς νοερᾶς ἐργασίας τήν περιγράφει αὐθεν-τικά:

«Νηπτική ἐργασία λέγεται σάν προσοχή στούς λογισμούς, στίς φαντασίες, στίς κινήσεις τῶν αἰσθήσεων, προσοχή στίς αἰσθήσεις γενικά, σάν δύναμη ψυχική ἡ ὁποία ἀντιδρᾷ πρὸς τό κακό, σάν διορατικότητα τό νά βλέπει μακρὰ ὁ ἄνθρωπος τούς πειρασμούς καί νά φεύγει, λαμβάνων τά κατάλληλα μέτρα ἀσφάλειας, εἶναι σάν προσευχή ἀδιάλειπτος καί συνεχῆς, εἶναι σάν ἐπίσκοπος, σάν ἐπισκόπησι τῆς

καρδιάς ἐκ μέρους τοῦ νοός στους εἰσερχομένους καί ἐξερχομένους ἐκ τῆς καρδιάς λογισμούς».

Ἡ νήψη συνδέεται στενά μέ τήν προσευχή καί δέν μπορεῖ νά χωρισθῇ ἡ μία ἀπό τήν ἄλλη. Γράφει:

«Πρέπει νά ἔχουμε προσευχή καί προσοχή. Ἡ μία βοηθάει τήν ἄλλη, ὅπως τό ἕνα χέρι τό ἄλλο. Ἡ προσευχή φέρει τήν προσοχή καί ἡ προσοχή τήν προσευχή. Αὕτή ἡ προσοχή, ἡ νῆψις, εἶναι ἡ φωτοτόκος ἀρετή, πού τόν ἄνθρωπο τόν κάνει νά πληροφορεῖται γιά τόν ἄλλον κόσμο, νά πληροφορεῖται τήν μακαριότητα τοῦ οὐρανοῦ, νά νοιώθει ὅτι εἶναι ἐκτός κόσμου τήν ὥρα τῆς προσευχῆς, νά νοιώθει ὅτι πράγματι μέσα του ἄλλαξε.

Γιατί νά ἀφήνουμε τούς λογισμούς νά μᾶς καταλαμβάνουν, νά μᾶς δένουν πνευματικῶς χειροπόδαρά καί νά μᾶς ὀδηγοῦν στόν τυφεκισμόν; Γιατί ἀφήνουμε τόν Διάβολο νά μᾶς δένει; Γιατί νά γινόμεθα δυστυχεῖς, ἐνῶ μπορούμε χάριτι Χριστοῦ νά γίνουμε εὐτυχεῖς; Ὅταν ὅμως ὑπάρχει ἡ προσοχή ἡ πνευματική, ὅλα αὐτά τά ἀποκλείει. Καί ὅταν ἀποκλεισθοῦν ὅλα αὐτά, φυσιολογικά ὁ νοῦς βρίσκεται καθαρός, δέχεται τήν βοήθεια τοῦ Θεοῦ καί προσεύχεται ἀπταιστως, ἡ δέ προσευχή σιγά-σιγά καταλαμβάνει τόν χῶρο τῆς καρδιάς καί ἀρχίζει νά δημιουργεῖται ἡ καρδιακή ἡσυχία, πού δέν εἶναι τίποτε ἄλλο παρά μία ἀένναος προσευχή μέ τό ὄνομα τοῦ Χριστοῦ καί μία γενική εἰρήνευσις στόν ἔσω ἄνθρωπο, ὁ ὁποῖος γεύεται πραγματικά, ἀληθινά ἀπό τοῦτον ἐδῶ τόν κόσμο τήν γεῦσι τοῦ ἄλλου κόσμου, ἐκεῖνο τό ὁποῖο μᾶς λέει ὁ Χριστός μας στό ἱερό Εὐαγγέλιο, ὅτι «ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἐντός ἡμῶν ἐστι»».

Μέσα σέ αὐτό τό πνευματικό κλίμα γίνεται ἡ «εὐχή» τοῦ Ἰησοῦ, τό «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, Υἱέ τοῦ Θεοῦ, ἐλέησόν με τόν ἁμαρτωλόν». Αὕτή ἡ «εὐχή» εἶναι «τό ὀξυγόνο» τῆς ψυχῆς μας, «ἡ ἀναπνοή μας», εἶναι μιά «ἀτομική βόμβα κατά τοῦ διαβόλου». Γράφει:

«Ἡ εὐχή τοῦ Ἰησοῦ μας νᾶναι ἡ τροφή, τό ποτό, τό ὀξυγόνο καί ἡ ἀναπνοή μας. Δέν γίνεται ζωή Χριστοῦ μέσα μας, χωρίς τό Πανάγιον Ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ μας.

Αὕτή ἡ προσευχή εἶναι ἀτομική βόμβα κατά τοῦ διαβόλου, γι' αὐτό καί ἔχει τόση δυσκολία στήν προσπάθεια νά τήν κρατήσουμε στήν ἀναπνοή μας, στήν καρδιά μας. Μέ ἕνα λόγο: Χωρίς Ἰησοῦ εἴμεθα νεκροί ψυχικῶς. Ἐπειδή ἐγώ ζῶ αὐτήν τήν νεκρότητα τῆς βρώμικης ψυχῆς μου, σοῦ τό γράφω σάν μιά μεγάλη ἀλήθεια καί διαπίστωση».

Μέ τό ὄπλο τῆς εὐχῆς πολεμᾶμε τόν διάβολο. Γράφει:

«Οἱ παγίδες τοῦ Διαβόλου εἶναι φοβερές. Κράτα τήν καρδιακή εὐχή τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ μας καί τῆς Παναγίας μας ἀγρύπνως. Αὕτη ἡ προσευχή καταστρέφει κάθε προσπάθεια τοῦ διαβόλου νά ὑποσκελίση τόν ἀγωνιζόμενον Χριστιανό ἀπό φοβερή κακία καί μίσος».

Ὅταν ὁ προσευχόμενος νοῦς εἰσέρχεται μέ τήν Χάρη τοῦ Θεοῦ στήν καρδιά τοῦ ἀσκητοῦ, τότε αὐτός καταλαβαίνει τί θά πῇ «καρδιακή ἡσυ-χία». Γράφει:

«Καρδιακή ἡσυχία, λοιπόν, εἶναι ὅταν ὁ νοῦς κατακτήσει τήν εὐχή καί κατόπιν φθάσει στήν καρδιά καί ἡ καρδιά λέει τήν εὐχή χωρίς κόπο. Τότε ὁ νοῦς σάν νικητής τοῦ μετεωρισμοῦ καί τῶν λογισμῶν παρακολουθεῖ ἀνύστακτα τήν εὐχή νά λέγεται ἐν τῇ καρδίᾳ».

Αὕτη ἡ κατάσταση, ὅταν καί ὁ Θεός θελήσῃ, ὁδηγεῖ τόν ἄνθρωπο στήν θεωρία, τήν θεολογία καί τήν ἀγάπη: Γράφει:

«Ἡ νηπτική ἐργασία ὁδηγεῖ τόν νηπτικόν ἄνθρωπον στή θεω-ρία καί ἀπό τή θεωρία στή σοφία καί ἀπό τή σοφία στήν ἀγάπη».

* * *

Όπως γράφηκε στην αρχή του κειμένου αυτού, παρατίθεται έδω ή διδασκαλία του Γέροντος Έφραίμ του Άριζονίτου καί ήσυχα-στοῦ από όκτώ έπιστολές πού έστειλε σέ μιά «πνευματική του θυγατέ-ρα» μεταξύ τῶν έτῶν 2009-2013, άπαντώντας σέ δικές της έπιστολές, μέ τίς όποιες ρωτοῦσε θέματα πνευματικῆς ζωῆς. Δέν πρόκειται, δηλαδή, γιά πλήρη άνάλυση τῶν θεμάτων αὐτῶν μέ ειδικές όμιλίες.

Παρά ταῦτα, σέ αὐτές τίς έπιστολές φαίνεται ή γνησιότητα καί ή αύθεντικότητα

τοῦ Γέροντος Ἐφραίμ, γιατί εἶναι ιδιόχειρες, γράφονται μέ αὐθορμη-τισμό καί μέ τήν προοπτική τῆς πνευματικῆς καθοδήγησης, κινουῦνται μέσα στήν προοπτική τῆς πνευματικῆς πατρότητας.

Ὁ Γέροντας Ἐφραίμ ὁ Ἀριζονίτης κληρονόμησε μεγάλη πνευ-ματική πείρα ἀπό «ζωντανό πνευματικό ὄργανισμό», τόν ἅγιο Ἰωσήφ τόν Ἡσυχαστή, καί αὐτήν τήν κληρονομιά ὡς καλός πνευματι-κός υἱός καί πνευματικός πατέρας τήν μετέδωσε στά πνευματικά του παιδιά, τόσο στό Ἅγιον Ὅρος, ὅσο στήν Ἑλλάδα καί τόν Νέο Κόσμο, ἀλλά καί σέ ὅλο τόν κόσμο.

Αὐτό δείχνει, ἐκτός τῶν ἄλλων, ποιό εἶναι τό ἔργο τοῦ πνευματικοῦ πατρός· εἶναι νά βοηθήση στό νά ἐνεργοποιηθῇ ἡ νοερά ἐνέργεια στόν ἄνθρωπο, δηλαδή ἀπό τό κατ' εἰκόνα νά φθάση στό καθ' ὁμοίωση, νά μεθέξη τῆς καθαρτικῆς, φωτιστικῆς καί θεοποιοῦ ἐνεργείας τοῦ Θεοῦ. Αὐτό γίνεται μέ τήν ἀσκητική καί μυστηριακή ζωή μέσα στήν Ἐκκλησία.

Αὐτό ἔχει ἀνάγκη ὁ ἄνθρωπος, ἀλλά δυστυχῶς δέν ὑπάρχουν πολλοί πνευματικοί πατέρες γιά τόν σκοπό αὐτό, γιατί οἱ περισσότεροι ἀσχολοῦνται μέ ἀλλότρια ἔργα, πού δέν ἔχουν καμμιά σχέση μέ τήν ἀποστολική ζωή, ὅπως τήν βλέπουμε στίς ἐπιστολές τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων.

Ὅταν διαβάζω τίς Ἐπιστολές τῶν Ἀποστόλων καί τίς «Πράξεις τῶν Ἀποστόλων», διερωτῶμαι: «Τί σχέση ἔχουν αὐτά τά πνευματικά νοήματα πού ἐκφράζουν οἱ Ἅγιοι Ἀπόστολοι μέ τό ἔργο πού ἐπιτελοῦμε ἐμεῖς σήμερα, πού εἶναι ὀρθολογιστικό, ἠθικολογικό, κοινωνικό, πολιτιστικό, ἔκφραση μᾶς ἐκκοσμικευμένης ποιμαντικῆς;».

Χρειάζεται νά ἐντρυφήσουμε σέ αὐτήν τήν νοερά καί καρδιακή ἐργασία, ὥστε νά ἐλευθερωθοῦμε ἀπό τήν σχολαστική σκέψη, τήν προτεσταντική νοοτροπία πού μᾶς ἔχει κατακλύσει, ἀλλά καί ἀπό τήν «ἰσλαμοποίηση» τῆς ζωῆς μας. Τότε θά ἔχουμε «νοῦν Χριστοῦ» (Α΄ Κορ. β΄, 16) καί τότε «μή πλεονεκτεθῶμεν ὑπό τοῦ σατανᾶ· οὐ γάρ αὐτοῦ τά νοήματα ἀγνοοῦμεν» (Β΄ Κορ. β΄, 11). Χωρίς αὐτήν τήν ἐσωτερική ἐργασία θά εἴμαστε ὑπόδουλοι στά στοιχεῖα τοῦ κόσμου τούτου (Γαλ. δ΄, 3) καί «ἐλευθερίαν αὐτοῖς ἐπαγγελλόμενοι αὐτοί δοῦλοι ὑπάρχοντες τῆς φθορᾶς» (Β΄ Πέτρ. β΄, 19).

Νά ἔχουμε τήν εὐχή τοῦ Γέροντα Ἐφραίμ, γιά νά δοῦμε αὐτήν τήν ἐσωτερική ἐργασία, νά μάθουμε ποιό εἶναι τό ἔργο τοῦ πνευματικοῦ πατρός πού κατευθύνει τούς Χριστιανούς καί, τελικά, νά διακρίνουμε τίς ἐνέργειες τοῦ διαβόλου, ὥστε νά ἀποφεύγεται ἡ πλάνη.-

